

LASTEN LIIKE

Opas harrastustoiminnan toteuttajille

OHJEITA LAADUKKAIDEN JA SAAVUTETTAVIEN
LIIKUNTAHARRASTUSTEN JÄRJESTÄMISEEN

Hei lasten liikuttaja,

Luet Lasten Liike -opasta, joka on tarkoitettu kunnille, urheiluseuroille ja muille tahoille, jotka toteuttavat liikunnallista harrastustoimintaa koulupäivän yhteydessä tai iltaisin.

Tässä oppaassa kerromme mistä Lasten Liikkeessä on kyse ja mitä toiminnan-vastuutahojen ja ohjaajien tulee huomioida laadukasta harrastustoimintaa järjestettäessä. Mukana on ohje miten voit hyödyntää Lasten Liikettä merkkinä saavutettavasta ja laadukkaasta liikuntaharrastuksesta.

Opas auttaa jokaista harrastustoiminnan järjestäjää onnistumaan. Se antaa vinkkejä muun muassa toiminnan markkinointiin ja hallintaan.

Lasten Liike tarjoaa myös paljon muita tukimateriaaleja. Löydät niitä tämän op-paan lopusta sekä osoitteesta www.olympiakomitea.fi/harrastusmateriaalit.

Lasten Liikettä kehittävät yhteistyössä Suomen Olympiakomitea, Suomen Paralympiakomitea sekä Liikunnan aluejärjestöt.

Paljon iloa ja liikettä toimintaanne!

ISBN: 978-952-7464-05-2

Opas harrastustoiminnan toteuttajille (PDF)

Tekijät
Yhteistyössä
Taitto

Marianna Tarhala, Maria Ulvinen, Aija Saari, Henry Manni, Kaisa Kiri
Suomen Olympiakomitea, Suomen Paralympiakomitea, Liikunnan Aluejärjestöt
Hanna Rättö

Sisällys

1. LASTEN LIIKE ON LUPAUS LAADUSTA	5
2. LASTEN LIIKE -LAATULUPAS	6
3. KAIKILLE AVOIN HARRASTUS	8
4. LASTEN LIIKE -TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN	11
Ennen toiminnan alkua	12
Toiminnan ollessa käynnissä	13
Toiminnan lopuksi	13
Checklist ennen toiminnan alkua	14
Checklist toiminnan ollessa käynnissä	14
Checklist lukukauden ja -vuoden lopuksi	14
Suomisport auttaa lasten harrastustoiminnan pyörittämisessä	15
5. LASTEN LIIKKEEN TARINA	16
6. OTA YHTEYTTÄ	18
7. LUE LISÄÄ	19
MATERIAALIT	20
Diplomi (suomi)	20
Diplomi (ruotsi)	21
Pelisäännöt (suomi)	22
Pelisäännöt (ruotsi)	23
Lasten Liikkeessä toteutuvat Olympismin arvot	25

Kaikki lähtee kipinästä

KIPINÄ ...

....LIIKKUA

....HARRASTAA

....OHJATA

....YHDENVERTAISUUTEEN

**LASTEN
LIIKE**

YK:N
LASTEN OIKEUDET

YK:N
VAMMAISTEN SOPIMUS

LIIKUNTALAKI

YHDEVERTAISUUS-
LAKI

Lasten Liike innostaa lapsia liikkeelle ja harrastusten pariin sekä sytyttää kipinän ohjata ja toimia yhdenvertaisesti. Perustan Lasten Liikkeelle luovat YK:n lasten oikeudet, YK:n vammaisten sopimus, liikuntalaki ja yhdenvertaisuuslaki.

**Liikkumisen ilo auttaa pysyvien
liikkumistottumusten ja harrastusten
löytämisessä. Turvallinen ja
yhdenvertaisesti saavutettava
päivittäinen liikkuminen
kuuluu kaikille lapsille ja nuorille.**

Lähde: UKK-instituutti 2021,
Liikkumissuositus 7–17-vuotiaille lapsille ja nuorille

1. Lasten Liike on lupaus laadusta

Lasten Liike on merkki monipuolisesta, laadukkaasta ja edullisesta harrastustoiminnasta, johon kaikki ovat tervetulleita. Toiminnan lähtökohtina ovat saavutettavuus sekä kaikille avoin toiminta.

Lasten Liike -merkki on kaikkien harrastustoimintaa järjestävien tahojen käytössä silloin, kun toiminnassa...

- 1) sitoudutaan **Lasten Liikkeen** laatulupaukseen ja
- 2) ohjaajat ovat osallistuneet **Lasten Liike -koulutukseen**.

Laatulupaukseen sitoutuminen tarkoittaa, että järjestäjä panostaa siihen, että lapsilla on harrastuksessa hauskaa, ohjaajina toimivat koulutetut ohjaajat ja toiminta on hyvin suunniteltua ja organisoitua.

Lasten Liikkeen logo toimii harrastuksen saavutettavuus- ja laatumerkkinä. Se auttaa järjestäjiä kertomaan millaisesta toiminnasta on kyse ja perheitä löytämään lapselleen sopivan harrastusryhmän.

Lasten Liikkeen nettisivuilta löytyy paljon valmiita tukimateriaaleja toiminnan toteuttamisen tueksi:
www.olympiakomitea.fi/lastenliike ja
www.olympiakomitea.fi/harrastusateriaalit.

**Miksi meidän
harrastusryhmän
mainoksessa on
Lasten Liikkeen logo?**

**Se kertoo, että meidän ryhmään
ovat kaikki tervetulleita,
ohjaajamme on osallistunut
Lasten Liikkeen koulutukseen ja
että meillä on hauskaa yhdessä.**

**Okei!
Sillä tavoin siis
yhä useampi innostuu
tulemaan mukaan.**

Juuri niin.

LASTEN LIIKE

Lasten Liike -logo kertoo, että toiminnassa on sitouduttu saavutettavuuteen.

2. Lasten Liike -laatulupaus

Lasten Liikkeen laatulupaus ohjaa toiminnan järjestäjiä kiinnittämään huomiota asioihin, jotka auttavat suunnittelemaan ja toteuttamaan laadukasta liikuntaharrastustoimintaa.

Laatulupaus on nimensä mukaisesti lupaus lapsille ja perheille mm. koulutetusta ohjaajasta, lasten toiveiden kuuntumisesta ja saavutettavasta toiminnasta.

Tärkeä osa Lasten Liikkeen laatulupausta on koulutettu ohjaaja. Jokaisen Lasten Liike -toimintaa ohjaavan on osallistuttava liikunnan aluejärjestön järjestämään Lasten Liike -koulutukseen. Koulutukset ovat edullisia ja niitä järjestetään eri puolilla Suomea sekä tilauskoulutuksina. Valittavissa on sekä nuorten ja aloittelevien ohjaajien koulutus että kokeneempien ohjaajien, valmentajien ja opettajien koulutus. Koulutuksissa painottuvat kaikille avoimen ja innostavan liikunnallisen harrastustoiminnan suunnittelu ja ohjaaminen.

Kaikki Lasten Liikkeen materiaalit ovat vapaasti ja veloituksetta käytettävissä. Ne löytyvät osoitteesta www.olympiakomitea.fi/lastenliike sekä www.olympiakomitea.fi/harrastusmateriaalit. Jokainen voi ladata sieltä sekä laatulupausten että Lasten Liikkeen logon omille sivuilleen. Materiaalipankista löytyy tietoa ja valmiita mallipohjia myös mm. ohjaamiseen sekä ryhmien saavutettavaan viestintään.

LASTEN LIIKE

Lasten Liike -logo toimii liikuntaharrastuksen saavutettavuusmerkkinä. Se kertoo, että toiminnassa on sitouduttu harrastuksen saavutettavuuteen. Se myös auttaa viestimään kaikille avoimesta harrastustoiminnasta ja perheitä löytämään lapselleen sopivan ryhmän.

Lasten Liike laatulupaus

Lasten Liike -harrastustoiminnan lähtökohdat ovat toiminnan monipuolisuus ja saavutettavuus.

1.

Toiminnassa tärkeintä on liikkumisen ilo ja innostus.

Lasten Liikkeessä harrastustoiminnan keskiössä ovat lapset. Toiminta suunnitellaan yhdessä lasten kanssa siten, että he kokevat harrastuksen innostavaksi ja haluavat mukaan uudelleen.

LASTEN LIIKE -LUPAUS

- Lapsilla on hauskaa.
- Lapset tuntevat olonsa turvalliseksi.
- Jokainen lapsi kokee kuuluvansa ryhmään.

2.

Ohjaajina toimivat koulutetut ohjaajat.

Harrastustoiminnan ohjaaja ymmärtää oman roolinsa tärkeyden liikunnalliseen elämäntapaan innostajana sekä kaikkien lasten harrastusmahdollisuuksien lisääjänä. Hän toimii hyvänä esimerkkinä ryhmänsä lapsille.

OHJAAJAN LASTEN LIIKE -LUPAUS

- Olen osallistunut Lasten Liikkeen ohjaajakoulutukseen.
- Toimin innostavana, kannustavana ja turvallisena ohjaajana lapsille.
- Otan lapset mukaan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.
- Huomioin erilaiset lapset ja löydän jokaiselle lapselle sopivia leikkejä ja harjoitteita.
- Kohtelen lapsia tasapuolisesti huolimatta heidän osaamisestaan, taustastaan, iästään, sukupuolestaan, ihonväristään tai muista ominaisuuksista.
- Hallitsen ensiaputaitojen perusteet sekä tiedän, miten toimia tapaturma- ja hätätilanteessa.

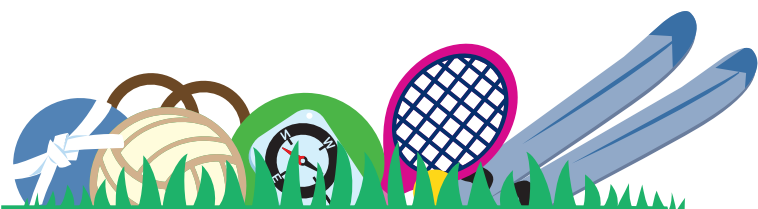
3.

Toiminta on hyvin suunniteltua ja organisoitua.

Suunnittelussa huomioidaan lasten toiveet sekä harrastuksen saavutettavuus ja tilan esteettömyys. Toimintaa sovelletaan ryhmälle sopivaksi.

JÄRJESTÄJÄN LASTEN LIIKE -LUPAUS

- Nimeän ryhmälle vastuuhenkilön ja huolehdin, että hänen yhteystietonsa ovat kaikkien tiedossa ja helposti saatavilla.
- Tarkistan, että kaikki ryhmää koskevat lisätiedot löytyvät helposti, ja että ne on kirjoitettu selkokielellä.
- Tiedotan, mikäli liikuntatila ei ole esteetön ja huolehdin, että kerhopaikka oheistiloineen on selkeästi kuvattu esimerkiksi verkkosivuilla.
- Hankin lapsille vakuutuksen tai varmistan, että se tulee koulun/kunnan kautta.
- Varmistan, että ryhmälle on suunniteltu kausi- ja tuntisuunnitelmat.
- Mietin ennakoon varaohjaajakäytännöt sairastapausten varalle.
- Kerään systemaattisesti palautetta lapsilta, ohjaajilta sekä vanhemmilta ja hyödynnän niitä toiminnan kehittämisen.

**LASTEN
LIIKE**

3. Kaikille avoin liikuntaharrastus

Saavutettavissa olevassa harrastuksessa kaikki lapset kokevat olevansa tervetulleita mukaan ja pärjäävänsä siinä kuten muutkin. Lähtökohta on, että jokainen lapsi voi olla harrastuksessa oma itsensä ja ohjaaja muokkaa toimintaa ryhmän mukaan.

Saavutettava viestintä tarkoittaa, että tieto löytyy helposti, se on ymmärrettävää ja julkaistu saavutettavassa muodossa. Saavutettava viestintä auttaa kaikkien osallistumista.

Kaikille avointen harrastusryhmien markkinoinnissa on tärkeä tuoda esimerkiksi kuvien avulla esille, että ryhmä on kaikille avoin, ja että myös erityistä tukea tarvitsevat lapset voivat osallistua.

Liikuntapaikan esteettömyydestä voi viestiä valokuvin, videoin ja sanallisin ohjein. Niiden avulla voi helposti kertoa miten tila löytyy ja miten siellä liikutaan.

Kaikille avoin toiminta

Lasten Liikkeen harrastusryhmät ovat kaikille avoimia ryhmiä. Kaikki toivotetaan niihin tervetulleiksi sellaisina kuin ovat.

Saavutettava harrastus

Lasten Liikkeessä halutaan panostaa siihen, että tieto harrastusmahdollisuuksista löytyy helposti, asiat kerrotaan ymmärrettävästi ja tieto julkaistaan saavutettavassa muodossa.

Esteettömyys

Lasten Liike ei voi luvata ryhmien täydellistä esteettömyyttä, sillä harrastusryhmiä järjestetään erilaisissa paikoissa. Lasten Liikkeen logoa käyttävien ryhmien yhteyshenkilöltä ja nettisivuilta saa kuitenkin lisätietoja. Toiminnan järjestäjien tehtäviin kuuluu harrastustilan kuvailun laatiminen. Näin jokainen perhe voi itse tehdä ratkaisun osallistumisesta ja selvittää esimerkiksi avustajan käyttöä.

Saavutettava ja esteetön harrastus koostuu monesta palasesta. Järjestäjän kannattaa pohtia etukäteen vastauksia esimerkiksi seuraaviin lasten kysymyksiin.

- Näkyykö infomateriaalissa, että olen tervetullut?
- Tiedänkö, missä ja koska ryhmä kokoontuu?
- Miten siirryn tai pääsen harrastuspaikalle? Mikä on tarkka osoite sisäänkäynnille – minne taksia pyydetään ajamaan?
- Mistä tunnistan sisäänkäynnin? Tuleeko joku ovelle vastaan?
- Onko matkalla harrastustilaan portaita, kynnyksiä tai ahtaita ovenkarmeja?
- Millainen valaistus käytävissä, pukuhuoneissa ja liikuntatilassa on?
- Onko liikuntatila rauhallinen vai onko siellä taustahälyä?
- Pääsenkö vessaan? Löytyykö läheltä esteetön vessa?
- Otetaanko minut mukaan?
- Pystynkö toimimaan yksin? Saanko tarvittaessa apua?
- Voiko mukaan ottaa oman avustajan? Saako tarvittaessa järjestäjän kautta apua avustajan hankintaan?
- Miten pääsen kotiin tai mistä minut noudetaan?

**Voiko Lasten Liikkeen
laatutunnusta käyttää,
vaikkei liikuntatilaamme
pääse pyörätuolilla?**

**Kyllä voi.
Muista kuitenkin kuvailla tilaa
ja sinne kulkua teidän netti-
sivuilla. Ota vaikka valokuvia
tai tee pieni video.**

**Hyvä idea!
Sehän auttaa muitakin
löytämään perille.**

**Niin auttaa.
Se tekee teidän
toiminnasta paremmin
saavutettavaa kaikille.**

Esteettömyys on laaja kokonaisuus

Esteettömyys on muutakin kuin liikkumisen esteettömyyttä. Siihen liittyvät myös näkemiseen, kuulemiseen, ymmärtämiseen ja kommunikointiin liittyvät asiat. Kaikkialla ei ole mahdollisuutta täysin esteettömään harrastustilaan. Toiminnan järjestäjä voi koota kuvia tai sanallisen kuvauksen harrastuspaikasta esimerkiksi verkkosivuilleen. On tärkeää, että verkkosivuilta löytyy myös yhteystiedot henkilölle jolta perhe voi tarvittaessa kysyä tarkempia tietoja.

**Esteettömyys on muitakin
kuin liikkumisen esteettömyyttä.
Siihen liittyvät myös näkemiseen,
kuulemiseen, ymmärtämiseen
sekä kommunikointiin liittyvät asiat.**

**Avustajat ovat tärkeä
osa saavutettavuutta.
Järjestäjän tulee kertoa,
vastaako se tarvittaessa
avustajien hankkimisesta vai
onko se perheen tehtävä.**

Lisätietoja avustajien käytöstä
löytyy Lasten Liikkeen sivuilta.

Lisätietoja harrastuspaikan esteettömyyteen liittyvistä asioista,
kuten esteettömyyden kuvailusta ja esteettömyyskartoituksista löytyy

Suomen Paralympiakomitean
verkkosivuilta [www.paralympia.fi/
avoimet-ovet/esteettoemyys](http://www.paralympia.fi/avoimet-ovet/esteettoemyys)

sekä Lasten Liikkeen materiaalipan-
kista [www.olympiakomitea.fi/harras-
tusmateriaalit](http://www.olympiakomitea.fi/harrastusmateriaalit).

**Lasten Liike -tunnus
helpottaa ryhmien
markkinointia ja viestintää**

Lasten Liike -logoa ja hahmoja kannattaa hyödyntää liikunnallisten harrastusryhmien markkinoinnissa. Sponsor Insightin tekemän tutkimuksen mukaan n. 40 % suomalaisista tunnistaa Lasten Liike -tunnuksen.

Lasten Liikkeen virallinen logo ja tunnus on sininen Lasten Liike -logo. Sitä tulee käyttää aina kun mahdollista. Väri- ja valokuvapainnoissa käytetään aina valkoista logoa. Logo voi olla myös musta, mikäli värejä ei ole käytettävissä.

Lasten Liikkeen hahmokuvia voi käyttää esimerkiksi julisteissa, banderolleissa, seinäkkeissä, taustoissa tai muissa tilanteissa, joissa halutaan korostaa Lasten Liike -toiminnan iloa ja liikettä.

Laatutunnusta käyttäville tahoille on myös muita Lasten Liike -materiaaleja, joihin voi liittää oman logon mukaan. Tällaisia ovat mm. laatulupaus ja muokattava esite.

Lasten Liikkeen peruslogot sekä muut materiaalit löytyvät www.olympiakomitea.fi/harrastusmateriaalit -sivuilta.

Lasten Liike -laatutunnus

sininen

CMYK 100, 70, 0, 0
PMS 7687
RBG 0, 78, 158#004e9e

punainen

CMYK 0, 80, 40, 0
PMS 709
RGB 239, 96, 121#ef6079

turkoosi

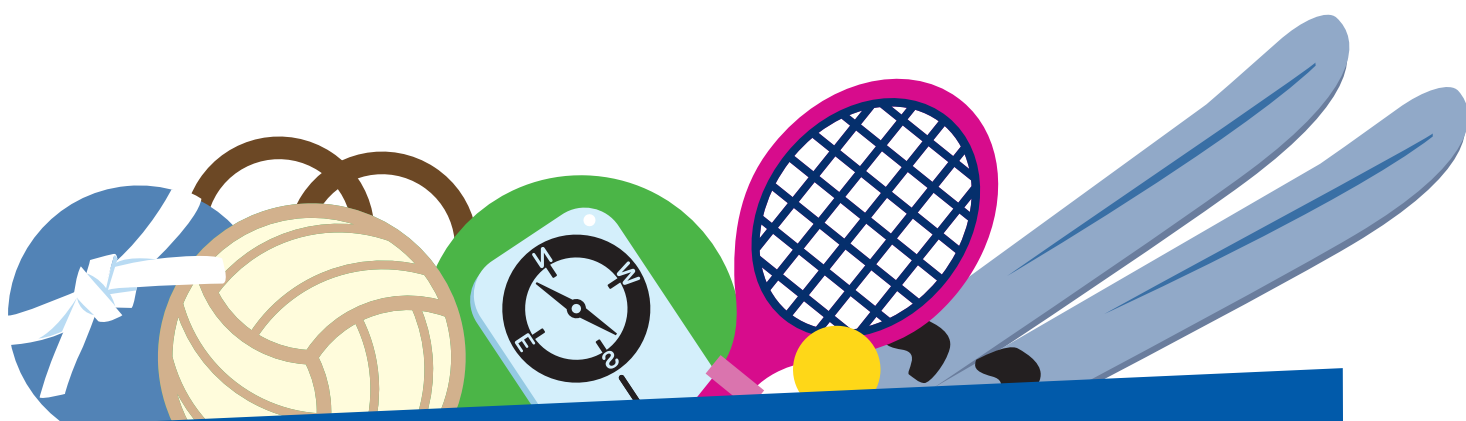

CMYK 40, 0, 14, 0
PMS 318
RGB 91, 220, 217#5bdcd9

Luumu

CMYK 22, 100, 0, 34
PMS 249
RGB 140, 39, 108#8c276c

LASTEN LIIKE

Käytä aina alkuperäisiä tiedosto-originaaleja.

Älä muokkaa, venytä tai rajaa
logoa ja kuvia millään tavoin.

Jätä logon ja tunnuksen ympärille aina tyhjää tilaa.

4. Lasten Liike -toiminnan järjestäminen

Tähän osioon olemme keränneet tärkeimmät kohdat jotka tulee huomioida Lasten Liike -toimintaa järjestettäessä.

Näin pääset mukaan Lasten Liikkeeseen.

LUE JA TUTUSTU

Tutustu Lasten Liikkeeseen

- Lue Lasten Liikkeen nettisivut ja toiminnan järjestäjille suunnattu opas
- Kerro Lasten Liikkeestä muille omassa organisaatiossasi.

OMAKSU LAATULUPAUS

Syvenny laatulupauksen kolmeen kohtaan.

Varmista, että asiat toteutuvat toiminnassanne.

Informoi kaikkia toiminnan aloittamisesta (mm. ohjaajia, perheitä, kouluja).

ILMOITTAUDU KOULUTUKSEEN

Tilaa Lasten Liike -koulutus liikunnan aluejärjestöltä tai ilmoittaudu avoimeen koulutukseen.

- Valitse sopiva koulutus - valittavissa on aloittelevien ja kokeneiden ohjajien koulutus.
- Koulutuskalenteriin pääset Lasten Liikkeen sivuilta.

KUVAILE TOIMINTA

Laadi kuvaus toiminnastanne ja päivitä tiedot ryhmän markkinointimateriaaleihin.

- Huomioi kuvauksessa saavutettavuus.
- Apua ja ohjeita löydät Lasten Liikkeen materiaalipankista.

VIESTI JA MARKKINOI

Markkinoi toimintaa.

- Liitä Lasten Liikkeen laatulupaus ja logo nettisivuillesi ja markkinointimateriaaleihin.
- Käytä somessa #lastenliike tai tägää Lasten Liikkeen facebook-sivu mukaan.
- Valmiita materiaaleja löydät Lasten Liikkeen materiaalipankista.

Lasten Liikkeen materiaalipankki:
www.olympiakomitea.fi/harrastusmateriaalit

Ennen toiminnan alkua

Järjestävän tahon tulee varmistaa, että kaikki harrastusryhmän organisointiin liittyvät asiat ovat kunnossa ennen ensimmäistä kertaa. Mikäli vastuutahoja on useita, tulee heidän sopia keskenään toimintakertojen järjestämisestä ja muista käytännön asioista.

Suosittellemme, että harrastustoiminta alkaa heti kauden alussa, kuten elo-syyskuussa ja tammikuussa. Suosittelemme myös, että ryhmä kokoontuu vähintään 10 kertaa/lukukausi, jotta toiminta on pitkäkestoista ja lapsi saa siitä itselleen oikean harrastuksen. Lasten Liikkeessä kyse ei ole vain muutaman kerran tutustumisesta uuteen lajiin.

Jokaisen toiminnasta vastaavan tahon tulee pitää huoli, että toiminta käynnistyy ja pyörii suunnitellusti. Mahdollisista muutoksista ja peruutuksista tulee aina tiedottaa vanhempia.

Lasten Liike -starttipaketti

Lasten Liike -starttipaketti on tarkoitettu kaikille toiminnassa mukana oleville ryhmille. Se sisältää 20 lasten liikuntapassia, hymiöitä palautteen antoa varten (iloiset, neutraalit ja surulliset) sekä Lasten Liike -kangaskassin palautteen jättöä varten.

Tilaa starttipaketti täältä

Harrastusryhmän ennakkomarkkinointi

Harrastustoiminnan markkinointi kannattaa aloittaa heti kauden alussa. Mikäli kyse on koulupäivän yhteydessä tapahtuvasta harrastustoiminnasta, koulujen rehtorit ja vastuuopettajat ovat yleensä innokkaita mainostamaan harrastusryhmiä koulun viestintäkanavissa.

Materiaalisivuiltamme löydät valmiit pohjat Wilma- ja Helmi-viesteihin sekä esitepohjan, jonka voi muokata ja tulostaa koulun seinälle. Lasten Liikkeen logoa ja tunnusta kannattaa hyödyntää markkinoinnin apuna.

Riittävästi tietoa vanhemmille

Lasten Liikkeessä mukana olleet vanhemmat ovat toivonneet viestinnässä selviävän mm.

- ryhmän tarkka kokoontumispaikka ja -aika
- toiminnan luonne ja mitä ryhmässä tehdään
- miten ryhmään ilmoittaudutaan
- kausisuunnitelman runko: mahdolliset lomaviikot ja eri kertojen sisällöt sekä eritoten varustetarpeet
- mitä tulee huomioda ensimmäisellä kerralla
- kuka on ryhmän vastuuhaja ja miten häneen saa tarvittaessa yhteyden
- kenelle voi ilmoittaa mahdollisista lapseen liittyvistä lisätiedoista

Perheiden arkea helpottaa, mikäli kauden alussa jaetaan alustava suunnitelma tapaamiskertojen sisällöistä sekä varustetarpeista. Kyseisen suunnitelman voi julkaista esimerkiksi Suomisportin tapahtumasivulla tai seuran nettisivuilla kaikkien nähtäville. Muokattava suunnittelupohja löytyy Lasten Liikkeen materiaalipankista.

Toiminnan ollessa käynnissä

Toiminnan järjestäjän tulee varmistaa, että ohjaaja tulee paikalle aina hyvissä ajoin ennen tunnin aloitusta. Lisäksi hänen tulee varmistaa, että tarvittavat liikuntavälineet ovat ehjiä, turvallisia ja käytettävissä sekä että tilaan pääsy on mahdollisimman esteetön. Välineiden käytöstä tulee sopia koulun kanssa etukäteen.

Ohjaajan on hyvä pitää nimenhuuto lapsille jokaisen tunnin alussa. Tällöin jokainen lapsi tulee huomioitua ja toiminnassa käyvien lasten määrää voidaan seurata. Nimenhuudon voi tehdä helposti mm. Suomisportiin.

Toiminnan järjestäjän tulee kertoa ohjaajalle selkeästi, mistä huoltajien tiedot ovat tarvittaessa helposti löydettävissä. On myös hyvä varmistaa, että jokainen ohjaaja osaa toimia pienten haavereiden ja tapaturmien sattuessa ja tietää mistä ensiaputarvikkeet löytyvät. Myös liikuntatilan osoite ja nimi on muistettava mahdollista avun hälyttämistä varten.

Tunnin lopussa ohjaajaa on hyvä ohjata pyytämään lapsilta palaute tunnista ja kirjaamaan se ylös. Tämä mahdollistaa toiminnan kehittämisen lasten palautteiden avulla. Palautteen voi kerätä mm. Lasten Liike -starttipaketin mukana tulevien hymiöiden avulla.

Lasten Liikkeen materiaalipankista löytyy ohjeita ohjaajille mm. Starttipaketin hyödyntämiseen tunneilla (mm. Lasten Liike -passien ja palautehymiöiden käyttöön sekä pelisääntöjen kirjoittamiseen).

Toiminnan lopuksi

PALAUTTEELLA ON VÄLIÄ

Palautteen anto ja vastaanottaminen merkitsee paljon sekä ohjaajalle että toiminnasta vastaavalle taholle. Palautteen perusteella lasten harrastustoimintaa pystytään jatkuvasti kehittämään paremmaksi.

Lasten Liike -toiminnassa kannattaa kerätä palautetta kahdella tapaa: jokaisen tunnin jälkeen ja kausipalautteissa. Palautteet kannattaa kirjata aina talteen. Kausipalaute pyydetään huoltajilta jouluihin ja toukokuussa.

KERÄÄ PALAUTE HYMIÖIDEN AVULLA

Lasten Liike -starttipaketin mukana tulee hymiökortteja ja kassi. Ohjaaja voi kerätä lasten palautteen kysymällä: ”Miten kivaa tänään oli?” Lapset vastaavat kysymykseen valitsemalla lattialta sopivan hymiökortin (kolme erilaista: iloinen, neutraali ja surullinen) ja laittamalla sen kassiin. Kun palaute on kerätty, ohjaajat laskevat hymiöt ja merkitsevät tulokset ylös.

KIITOS OSALLISTUMISESTA

Kun kausi tulee päätökseensä, on hyvä antaa lapsille kiitosta osallistumisesta. Kiitoksen voi tehdä helposti tulostamalla Lasten Liikkeen materiaalisivulta löytyvän diplomin jokaiselle.

MILLOIN TOIMINTA JATKUU

Vanhemmille ja koululle tulee viestiä ajoissa, miten toiminta tulee jatkumaan seuraavana lukukautena tai -vuonna. Vanhemmille on hyvä antaa selkeät ohjeet myös siitä, miten lapsi pääsee mukaan seuran muuhun toimintaan.

Älä unohda tätä!

Kauden jälkeen moni perhe toivoo lisätietoja siitä, miten harrastusta voi jatkaa esimerkiksi kesällä tai seuraavana lukuvuonna. On tärkeää, että polku harrastuksen jatkamiseen on selkeä.

Lasten Liike ja Suomen harrastamisen malli

Lasten Liike -merkki on erinomainen väline viestiä kuntatasoisesti saavutettavasta ja laadukkaasta harrastustoiminnasta.

Kunnat haluavat tarjota harrastuksia kaikille lapsille harrastamisen Suomen mallin mukaisesti. Lasten Liike -merkki auttaa viestimään perheille kunnan kaikille avoimista liikuntaharrastuksista, jolloin perheet löytävät helpommin sopivan harrastuksen lapselleen. Kunta voi pyytää myös jokaista toiminnan järjestäjää käyttämään merkkiä omilla sivuillaan ja markkinoinnissaan. Yhteinen sanoitus auttaa kaikkia.

Harrastamisen Suomen mallin tukea saavat kunnat voivat kouluttaa Lasten Liikkeen avulla kaikki liikunnallisen harrastustoiminnan ohjaajat. Koulutuksen kustannukset voi sisällyttää tuen 20% omavastuusuuteen. Lisätietoja koulutuksesta ja sen tilaamisesta löytyy Lasten Liikkeen sivuilta.

Checklist ennen kerhon alkua

YLEISET

- ☐ Tilaa Lasten Liikkeen starttipaketti jokaiselle ryhmälle.
- ☐ Ilmoita ohjaajat Lasten Liike -koulutukseen.
- ☐ Käy ohjaajien kanssa läpi kaikki ohjaamiseen liittyvät käytännön asiat.
- ☐ Päivitä Suomisporttiin ryhmän tiedot: ilmoittautumisajankohta, ryhmän tapaamisajankohdat ja -paikat, tarvittavat varusteet sekä yhteyshenkilön tiedot.
- ☐ Testaa, että Suomisport toimii myös puhelimella ja että voit kirjata sinne nimenhuudon. Varmista, että löydät tarvittaessa nopeasti vanhempien yhteystiedot.
- ☐ Päivitä markkinointimateriaalit ja muista lisätä niihin Suomisportista saamasi suora ilmoittautumislinkki ryhmään.

SAAVUTETTAVUUS

- ☐ Käytä Lasten Liikkeen logoa viestimään kaikille avoimesta toiminnasta. Varmista, että ryhmän markkinointimateriaalit sisältävät osoitteen lisäksi vähintään kuvauksen tiloista sekä yhteystiedot lisätiedusteluja varten.
- ☐ Tutustuta ohjaajat lapsiin ja/tai heidän ennakkotietoihin etukäteen, mikäli mahdollista.

KOULUSSA JÄRJESTETTÄVÄT

HARRASTUSRYHMÄT

- ☐ Selvitä koulun yhteyshenkilö.
- ☐ Sovi koulun yhteyshenkilön kanssa harrastusryhmän ajankohdasta ja muista käytännönjärjestelyistä, kuten koulun liikuntavälineiden käytöstä, ovien avaamisesta ja ryhmän markkinoinnista.
- ☐ Huolehdi, että koululla on kaikkien ryhmän ohjaamisesta vastaavien tahojen yhteystiedot.
- ☐ Lähetä markkinointimateriaalit koululle. Koulu voi laittaa viestin esimerkiksi Wilmaan.

Checklist toiminnan ollessa käynnissä

- ☐ Nimenhuuto ja lasten palautteiden kirjaaminen tehdään joka kerta.
- ☐ Vanhempiin pidetään aktiivisesti yhteyttä. Viestiä voi lähettää Suomisportin kautta tai ottamalla sähköpostilistan sieltä ulos ja käyttämällä omaa sähköpostiohjelmaa. GDPR-ohjeistukset* tulee muistaa aina sähköpostia lähetettäessä.
- ☐ Perheille ilmoitetaan mahdollisimman ajoissa kaikista tuntiperuutuksista ja -muutoksista. Myös tunneilla tarvittavista varusteista kerrotaan etukäteen.
- ☐ Ensiapuvälineet tulee aina olla helposti saatavilla ja osoitetiedot hätäpuheluista varten.
- ☐ Lasten toiveita tulee kysellä ja toteuttaa mahdollisuuksien mukaan. Kannattaa aloittaa Lasten Liike -passiin kirjatusta suosikkileikeistä.

Muista hyödyntää Lasten Liike -passeja!

CHECKLIST lukukauden ja -vuoden lopuksi

- ☐ Tulosta Lasten Liikkeen diplomit kaikille osallistujille ja pyydä ohjaajaa jakamaan ne lapsille.
- ☐ Lähetä kausipalautekysely vanhemmille ja kaikille toiminnan järjestäjille.
- ☐ Tee yhteenveto kaikista saaduista palautteista, jotta hahmotat kokonaisuuden. Kehitä toimintaa paremmaksi niiden avulla.
- ☐ Kerro lapsille ja vanhemmille, miten toiminta jatkuu tulevaisuudessa. Voit myös viestiä muusta toiminnastanne, esimerkiksi kesäleikeistä.
- ☐ Suunnittele ajoissa seuraavan vuoden harrastusryhmien tarjonta.

* Vuonna 2018 EU-maissa otettiin käyttöön yleinen tietosuojasetus (GDPR), joka tulee huomioida aina henkilötietoja käsiteltäessä.

Suomisport auttaa lasten harrastustoiminnan pyörittämisessä

SUOMISPORT ON JO YLI 560 000 SUOMALAISELLE TUTTU URHEILUN OMA DIGIPALVELU.

Suomisportilla urheiluseura pyörittää helposti joukkueiden ja ryhmien arkea. Sen kautta onnistuvat kätevästi myös Lasten Liike -ilmoittautumiset ja läsnäolijoiden merkintä. Ohjaaja voi pyytää ilmoittautumiset sekä tehdä osallistumismerkinnät suoraan Suomisport-sovellukseen. Sen kautta ohjaajat voivat myös viestiä vanhemmille turvallisesti – GDPR asetusten mukaisesti. Lisäksi sovellus mahdollistaa osallistujien siirtämisen ryhmästä toiseen sekä poistamisen.

Tutustu Suomisportiin täällä:
<https://info.suomisport.fi/seuroille/>.
Sivulta löydät tietoa myös palvelun käyttöönotosta.

Mikäli tarvitset apua, ole yhteydessä:
suomisport@olympiakomitea.fi seurasi tiedoilla.
Suomisportin käyttöönotto on urheiluseuroille maksutonta. Maksullisista tapahtumista peritään noin 1,30€ palvelumaksu/maksusuoritus.

Lasten Liike -toimintaa järjestävät kunnat ja muut yhdistykset voivat myös hyödyntää Suomisportia. Ole yhteydessä suomisport@olympiakomitea.fi, mikäli haluat hyödyntää palvelua liikuntaharrastusten järjestämiseen.

5. Lasten Liikkeen tarina

Lasten Liike on Suomen Olympiakomitean, koko liikuntayhteisön, koulujen ja yritysten yhteinen ponnistus alakouluikäisten liikuntaharrastusten lisäämiseksi.

Kaksi kolmesta suomalaisista lapsista liikkuu terveytensä kannalta liian vähän. Liikkumattomuuden kustannusten arvioidaan olevan jopa yli kolme miljardia euroa vuosittain (UKK, 2018).

Koulupäivän yhteydessä järjestettävä liikuntakerhotoiminta ei saavuta kaikkia koululaisia. Arvioidemme mukaan noin 70 % on sen ulottamattomissa.

Kysyntää koulupäivän yhteydessä sekä iltaisin järjestettävälle ei-kilpailulliselle harrastustoiminnalle on paljon ympäri Suomea.

Suuri unelmamme on, että jokaisella lapsella on mahdollisuus omaan liikuntaharrastukseen!

Laadukas harrastus

Lasten Liikkeen tavoite on parantaa liikunnallisen harrastustoiminnan laatua Suomessa ja samalla lisätä liikunnallisen kerhotoiminnan arvostusta.

Kaikille avoimen harrastusryhmän ohjaaminen edellyttää ohjaajalta erilaisia taitoja kuin urheiluvalmennus. Ohjaajan tulee kyetä ottamaan kaikki lapset huomioon sekä innostamaan ja osallistamaan heidät mukaan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Vuonna 2020 uudistetut Lasten Liike -koulutukset keskittyvät juuri näiden asioiden ympärille.

Saavutettava harrastus

Kaikilla lapsilla on oikeus osallistua liikunnalliseen harrastustoimintaan. Osallistuminen helpottuu, kun ohjaaja ja toiminnan järjestäjä kiinnittävät huomiota saavutettavuuteen ja esteettömyyteen. Kaikkien on helpompi tulla mukaan, kun osallistumisen esteet ovat poissa.

Hyvinvointia lisäämässä

Lasten liikuntaharrastukset lisäävät liikettä, vahvistavat sosiaalisia suhteita, parantavat yhdenvertaisia osallistumismahdollisuuksia ja vähentävät yksinäisyyttä. On hienoa, että yhä useampi kunta, liikunta- ja urheiluseura sekä yhdistys on lähtenyt lisäämään alueensa lasten hyvinvointia Lasten Liikkeen avulla.

**Liikkumattomuuden
vuosittaiset kustannukset ja
menetykset ovat Suomessa**

YLI 3 miljardia euroa

Unelmamme:

**Jokaiselle lapselle
mahdollisuus osallistua
liikuntaharrastukseen.**

Lasten Liike haluaa mahdollistaa lapsille kokonaisen hyvän päivän, jolloin liikkuminen jatkuu koulupäivän jälkeen liikunnallisessa harrastustoiminnassa.

Lähteet: Varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositukset, opetus- ja kulttuuriministeriö & UKK-instituutti

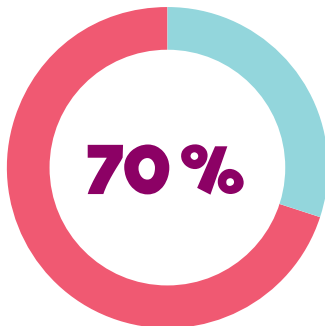
Lasten Liikkeen somekanavat:

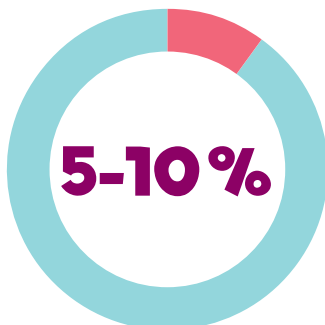
Tiesitkö tämän?

2/3

**lapsista liikkuu
liian vähän.**

**70% lapsista on
iltapäivien
liikuntakerhojen
ulkopuolella.**

**5-10 % nuorten
syrjäytymisestä
olisi ehkäistävissä
fyysistä aktiivisuutta
lisäämällä.**

Lasten Liikkeen arvot

Lasten Liike on kaikille avointa liikuntaharrastustoimintaa. Sen pääkohderyhmä ovat alakouluikäiset lapset neljänteen luokkaan saakka. Toiminta on monipuolista, laadukasta ja edullista. Toimintaan ovat tervetulleita kaikki lapset.

Lasten Liike on iloista liikkumista – ei totista treenaamista. Erityisiä liikunnallisia lajitaitoja ei tarvita. Mukaan tavoitellaan erityisesti niitä lapsia, joilla ei vielä ole liikuntaharrastusta.

Monipuolista liikuntaa

Lasten Liike -merkin saaneissa ryhmissä harjoitellaan monipuolisesti erilaisia perusliikuntataitoja pelaten ja leikkien. Monipuolisuuden ja toiminnan laadun takaavat Lasten Liike -koulutuksen käyneet ohjaajat.

Jokainen voi tukea toimintaa

Lasten Liike -ryhmiä voivat tukea sekä yksityishenkilöt että yritykset. Kahden euron lahjoitus mahdollistaa lapselle yhden liikuntatuokion ja 500 eurolla saa ryhmän pyörimään koko lukuvuodeksi.

Ohjeet paikallisen lahjoituksen* tekemiseen löytyvät www.lastenliikeiltapaiva.fi/lahjoita.

*Poliisihallituksen myöntämä rahankeruu-lupa Lasten Liikkeelle on RA/2017/1166.

Lähteet: Varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositukset, opetus- ja kulttuuriministeriö & UKK-instituutti

6. Ota yhteyttä

Jos sinulla on kysyttävää Lasten Liike -toiminnasta ole yhteydessä Olympiakomiteaan tai paikalliseen liikunnan aluejärjestösi.

SUOMEN OLYMPIAKOMITEA RY

Maria Ulvinen Lasten liikunnan asiantuntija	maria.ulvinen@olympiakomitea.fi	p. 040 043 6493
Mikko Selin Lasten Liike -yritysyhteistyö ja lahjoitukset	mikko.selin@olympiakomitea.fi	p. 050 596 7086
Suomisportin tukipalvelu suomisport.fi -> ota yhteyttä		

SUOMEN PARALYMPIAKOMITEA

Henry Manni Lasten ja nuorten liikunnan suunnittelija	henry.manni@paralympia.fi	p. 050 576 5501
Kaisa Kiri Lasten ja nuorten liikunnan suunnittelija	kaisa.kiri@paralympia.fi	p. 050 436 7612

LIKUNNANALUEJÄRJESTÖT

Aluejärjestöjen yhteinen työntekijä	Kirsi Martinmäki	kirsi.martinmaki@plu.fi	p. 040 7403849
Etelä-Karjalan Liikunta ja Urheilu ry	Lasse Heiskanen	lasse.heiskanen@eklu.fi	p. 040 500 1849
Etelä-Savon Liikunta ry	Anna Parta	anna.parta@esliikunta.fi	p. 044 341 0077
Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu ry	Tarja Nieminen	tarja.nieminen@eslu.fi	p. 0400 894 559
Hämeen Liikunta ja Urheilu ry	Suvi Vuorela	suvi.vuorela@hlu.fi	p. 040 710 8451
Kainuun Liikunta ry	Ira Liuski	Liuskiira.liuski@kainuunliikunta.fi	p. 044 532 5918
Keski-Pohjanmaan Liikunta ry	Emilia Hirvi	emilia.hirvi@kepli.fi	p. 044 091 6076
Keski-Suomen Liikunta	Jouni Vatanen	jouni.vatanen@kesli.fi	p. 050 552 4997
Kymenlaakson Liikunta ry	Petteri Mäkelä	petteri.makela@kymli.fi	p. 044 013 7081
Lapin Liikunta ry	Suvi Karusaari	suvi.karusaari@lapinliikunta.fi	p. 040 847 1321
Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry	Anna Blomroos	anna.blomroos@liiku.fi	p. 040 9000842
Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry	Ensio Heikinkangas	ensio.heikinkangas@plu.fi	p. 040 4839168
Pohjois-Karjalan liikunta ry	Jonna Vaskonen	jonna.vaskonen@pokali.fi	p. 050 307 8152
Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ry	Tiina Aura	tiina.aura@popli.fi	p. 040 720 7960
Pohjois-Savon Liikunta ry	Anne Kekäläinen	anne.kekalainen@pohjois-savonliikunta.fi	p. 050 560 5437
Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry	Krista Pöllänen	krista.pollanen@phlu.fi	p. 050 543 5934

7. Lue lisää

Suomen Olympiakomitean

Lasten Liike -sivut

www.olympiakomitea.fi/lastenliike

Lasten Liike -koulutukset

<https://www.olympiakomitea.fi/seuratoiminta/harrastaminen/lastenliike/lasten-liike-koulutukset/>

Lasten Liikkeen harrastusmateriaalisivut

www.olympiakomitea.fi/harrastusmateriaalit

Lasten Liikkeen omat nettisivut

www.lastenliikeiltaiva.fi

Lasten Liikkeen starttipakettien tilaus

https://olympiakomitea.vilkasstore.com/epages/olympiakomitea.sf/fi_FI/?ObjectPath=/Shops/2017121201/Products/LL100

Suomisport

<https://info.suomisport.fi/>

Liikunnan Aluejärjestöt

<https://www.liikunnanaluejarjestot.fi/>

Liikunnan Aluejärjestöt, Lasten Liike -koulutukset
<https://www.liikunnanaluejarjestot.fi/lasten-ja-nuorten-liikunta/lasten-harrastamisen-edistaminen/lasten-liike-ohjaajakoulutukset/>

Suomen Paralympiakomitea, esteettömyys
<https://www.paralympia.fi/avoimet-ovet/esteettoemyys>

Suomen Paralympiakomitea, Valtti
<https://www.paralympia.fi/liikunta/lapset-ja-nuoret/valtti>

Selkokeskus
<https://selkokeskus.fi>

Saavutettavuusdirektiivi.fi
<https://saavutettavuusdirektiivi.fi/>

EU:n tietosuoja-asetus (GDPR)
<https://tietosuoja.fi/gdpr>

Lasten ja nuorten liikkumissuositus (7 – 17-vuotiaat)
<https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumisen-suositukset/lasten-ja-nuorten-liikkumissuositus/>

Iloa, leikkiä ja yhdessä tekemistä - varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositukset
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/75405>

Miten kaikki otetaan mukaan?

KATSO 10 VINKKIÄ LASTEN LIIKE -OHJAAJALLE

1. Tarkista tilan toimivuus
2. Tutustu osallistujiin
3. Suunnittele tuokion rakenne
4. Käytä tilanteeseen sopivia välineitä
5. Puhu selkeästi
6. Ota käyttöön apuopet
7. Huomaa hyvä ja kannusta yrittämään
8. Anna vastuuta ja osallistu
9. Luo kannustava turvallinen ilmapiiri
10. Rakenna rauhoittumispaikka

Kiinnostuitko?

Tule mukaan
Lasten Liike -koulutukseen.

Diplomi

on osallistunut reippaalla asenteella
harrastustoimintaan ja oppinut uusia taitoja

Paikka ja päiväys

Diplomin myöntäjä

**LASTEN
LIIKE**

Diplom

har med en pigg inställning deltagit i
motionsklubben / fritidsverksamheten
och lärt sig nya färdigheter

Ort och datum

Tilldelades av

**LASTEN
LIIKE**

Pelisäännöt

Koulun / ryhmän nimi

Olemme sopineet, että noudatamme yhteisiä pelisääntöjä ryhmämme toiminnassa

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

**LASTEN
LIIKE**

Spelreglarna

Skolans / klubbens namn

Vi har kommit överens om att vi följer gemensamma spelreglar i gruppens verksamhet

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

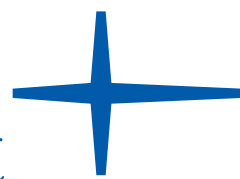

**LASTEN
LIIKE**

Lasten Liikkeessä toteutuvat olympismin arvot

Tiesitkö, että...

Olympia-aate on elämänfilosofia, joka pohjautuu ihmisyyden ja eettisten valintojen arvostamiseen ja parhaimmillaan näkyy jokapäiväisessä elämässämme. Olympia-aatetta ei ole tarkoitettu vain huippu-urheilijoille vaan kaikille; se on elämäntapa ja ennen kaikkea kehittymistä ihmisenä. Tärkein asia Olympialaisissakaan ei ole voittaminen vaan osallistuminen, yrittäminen ja itsensä ylittäminen.

Olympia-aatteen keskeiset arvot ovat erinomaisuus, kunnioitus ja ystävyys (excellence, respect, friendship).

NÄIHIN POHJAUTUVAT OLYMPISMIN KASVATUKSELLEISET ARVOT, JOTKA NÄKYVÄT MYÖS LASTEN LIIKKESSÄ:

Ilo, osallistuminen ja yrittäminen

Joy of effort

Reilu peli

Fair play

Kunnioitus ja suvaitsevaisuus

Practising respect

Parhaansa yrittäminen

Pursuit of excellence

Tasapaino, terveelliset elämäntavat

Balance between body, will and mind

Olympia-aatteen symbolit ja motto

Olympia-aatteen motto on Citius, Altius, Fortius. Motto on latinaa ja tarkoittaa "nopeammin, korkeammalle, voimakkaammin."

Olympialippu on liehunut kaikilla kisapaikoilla olympialaisten ajan vuodesta 1920, Antwerpenin (Belgia) Olympialaisista asti.

Olympiasoihtu symboloi kamppailua voitosta. Olympiatuli on rauhan ja ystävyyden merkki.

Olympiarenkaat edustavat maailman viittä eri aluetta: Eurooppaa, Aasiaa, Amerikoita, Afrikkaa ja Oseniaa. Olympiarenkaat edustavat reiluutta, ystävyyttä, ymmärrystä ja kunnioitusta kaikkien kisoihin osallistuvien maiden kesken.

VINKKI!

TOTEUTTAKAA LEIKKIMIELISET LASTEN LIIKE OLYMPIALAISET!

Lue lisää Olympiapäivästä ja lataa vinkkiopas Olympiakomitean sivulta www.olympiakomitea.fi/olympiapaiva tai suoraan oheisen QR-koodin takaa:

**LASTEN
LIIKE**

Kaikille lapsille mahdollisuus omaan liikuntaharrastukseen!

Lataa uusin ja päivitetty materiaali sähköisesti käyttöösi:
olympiakomitea.fi/harrastusmateriaalit

